

HØRINGSSVAR FRA BUSINESS REGION MIDTVEST

Vedr. Offentlig høring af Analyseforudsætninger til Energinet 2025 (AF25)

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577, København V
Att. Freja Mangs, af@ens.dk

Indsendt den 14. oktober 2025

Business Region MidtVest (BRMV) takker for muligheden for at afgive høringssvar til *Analyseforudsætninger til Energinet 2025 (AF25)*.

Vi anerkender Energistyrelsens og Energinets arbejde for at skabe et solidt og transparent beslutningsgrundlag for planlægningen af Danmarks el-, gas- og brintinfrastruktur frem mod 2050.

BRMV deler målsætningen om et grønt, robust og sammenhængende energisystem. Samtidig ønsker vi at fremhæve, at planlægningen bør tage udgangspunkt i en samlet samfundsøkonomisk vurdering, hvor investeringer i el- og brintinfrastruktur ses i tæt sammenhæng.

Vi anbefaler derfor, at der i de kommende analyseforudsætninger foretages en vurdering af, hvor meget forventet elforbrug, der er flyttet fra Midt- og Vestjylland – særligt i relation til transformerstationen i Idomlund – til nye screeningsanmodninger og modningsprojekter for nettilslutning langs de strækninger, hvor første fase af brintinfrastrukturen, det såkaldte *Syvtal*, forventes etableret.

De to systemer – el og brint – påvirker hinanden direkte og kan, hvis de planlægges rigtigt, aflaste og understøtte hinanden i stedet for at skabe parallelle udgifter og flaskehalse. Derfor opfordrer BRMV til, at der udarbejdes en cost-benefit-analyse af omkostningerne ved udbygning af el-infrastrukturen langs Syvtals-strækningen *Esbjerg – Vejen – Magstrup – Kassø – den dansk/tyske grænse* sammenlignet med alternativet: at udbygge brintinfrastrukturen nordpå til Ll. Thorup via Idomlund.

Dette er særligt relevant, da der allerede i 2024 blev anmeldt brintprojekter med en samlet forventet nettilslutningskapacitet på omkring 6 GW fra aktørerne i den nyudpegede statslige energipark *Energy Hub Holstebro* – som er en del af det samlede område vest for den jyske højderyg, der rummer et af landets største potentialer for grøn brintproduktion.

Behov for udvidet analysegrundlag

Ifølge §2, stk. 2 i lov om Energinet skal planlægningen af Danmarks transmissionsinfrastruktur ske ud fra et sammenhængende og helhedsorienteret grundlag.

BRMV vurderer, at de nuværende analyseforudsætninger i AF25 endnu ikke i tilstrækkelig grad belyser, hvordan el- og brintinfrastruktur bør udvikles i fællesskab. Energinets planlagte brintinfrastruktur er i dag primært placeret i Syddanmark, hvor elnettet allerede er stærkt belastet af nye havvindprojekter, datacentre og store PtX-initiativer.

I modsætning hertil råder Midt- og Vestjylland over et mere robust og veludbygget elnet, hvor tidligere investeringer i transmissionsnettet – herunder forbindelser mod Norge – allerede giver høj kapacitet og stabilitet. Regionen rummer desuden kort afstand til lagringsanlægget i Ll. Thorup, hvilket kan skabe en mere effektiv kobling mellem produktion, lagring og eksport.

Denne forskel betyder, at Energinet med fordel kan overveje en geografisk balanceret udbygning af brintinfrastrukturen, hvor investeringer placeres dér, hvor elnettet faktisk kan bære elektrolysekapaciteten.

En sådan planlægning vil mindske presset på elnettet i Syddanmark, reducere behovet for dyre netforstærkninger og samtidig understøtte vækst og grøn industriproduktion i hele landet.

Teknisk og samfundsøkonomisk rationale

Set fra et systemteknisk perspektiv er det uhensigtsmæssigt at opbygge brintproduktion i områder, hvor elnettet allerede er overbelastet. Elektrolyseanlæg trækker meget store og stabile mængder strøm, og hvis infrastrukturen i forvejen er presset, medfører det yderligere behov for forstærkninger af højspændingsnettet, nye koblingsstationer og forøgede tab i systemet.

Ved at etablere brintproduktion dér, hvor elnettet har overskudskapacitet, kan behovet for nye investeringer reduceres, og allerede etablerede ressourcer udnyttes bedre. Samtidig giver en udbygning af brinttransmissionsnettet mod Idomlund og videre til Ll. Thorup, der bl.a. giver mulighed for at flytte brint fleksibelt mellem produktionssteder, lagre og eksportpunkter. Det skaber et robust, effektivt og fremtidssikret energisystem, hvor el, brint og lagring fungerer som hinandens balancerende elementer.

Anbefalede forbedringer af analysegrundlaget

For at sikre, at fremtidige analyseforudsætninger understøtter denne helhedsorienterede planlægning, anbefaler BRMV, at Energistyrelsen og Energinet udbygger AF25 på følgende områder:

1. Kapacitetsbooking og netpres

Der bør udarbejdes en systematisk opgørelse over udviklingen i kapacitetsbooking ved transformerstationer – særligt langs Syvtallet. Det vil give et faktuel grundlag for at vurdere, hvor presset i elnettet er størst, og hvor udbygning af brintinfrastruktur kan aflaste systemet mest effektivt.

2. Sagsbehandling og ventetider

Der er behov for gennemsigtighed om Energinets sagsbehandlingstider for tilslutninger på 150 kV og 400 kV. Lange ventetider forsinker PtX-projekter og øger risikoen for, at investeringer flytter ud af landet – et forhold, der bør indgå i fremtidige analyser.

3. Realistisk tidsplan for el-tilslutninger

Energinet bør fremlægge en realistisk tidsplan for etablering af el-tilslutninger til brintproduktion langs Syvtallet og i øvrige dele af Jylland. En synkroniseret udbygning af elnet og brintnet er afgørende for at undgå dyre dobbeltinvesteringer og uforløst kapacitet.

4. Koordinering af investeringer

Der bør udarbejdes en samlet oversigt over planlagte elnetinvesteringer, hvor det tydeliggøres, hvordan disse koordineres med kommende investeringer i brintinfrastruktur. Investeringer bør prioriteres dér, hvor elnettet allerede har styrke til at bære storskala elektrolyse uden at skabe nye flaskehalse.

5. Samfundsøkonomisk vurdering af alternativer

Der bør gennemføres en cost-benefit-analyse, der sammenligner fortsat elnetudbygning i Syddanmark med investeringer i brintinfrastruktur til Idomlund inkl. lagringsforbindelse til Ll. Thorup. En sådan analyse vil kunne vise, om Danmark kan opnå større fleksibilitet og lavere samlede omkostninger ved at balancere investeringer mellem el og brint.

Et udbygget analysegrundlag med fokus på geografisk balance, systemintegration og samfundsøkonomi vil give et mere realistisk beslutningsgrundlag for Energinets langsigtede planlægning.

Det vil sikre, at Danmark investerer dér, hvor infrastrukturen giver mest værdi, og at den grønne omstilling gennemføres på en måde, der styrker forsynings sikkerheden og udnytter de ressourcer, der allerede findes i blandt andet Midt- og Vestjylland.

Med venlig hilsen

Formand
Borgmester i Herning Kommune, Dorte West

Næstformand
Borgmester i Ikast-Brande Kommune, Ib Lauritsen

Bestyrelsesmedlem
Borgmester i Holstebro Kommune, H.C. Østerby

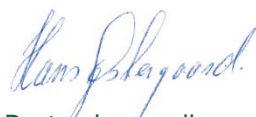
Bestyrelsesmedlem
Borgmester i Skive Kommune, Peder Chr. Kirkegaard

Bestyrelsesmedlem
Borgmester i Lemvig Kommune, Erik Flyvholm

Bestyrelsesmedlem
Borgmester i Struer Kommune, Marianne Bredal

Bestyrelsesmedlem
Borgmester i Ringkøbing-Skjern Kommune, Hans Østergaard

